

**Vlada Republike Hrvatske
Savjet za razvoj civilnoga društva**

**IZVJEŠĆE O RADU
SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA
U 2009. GODINI**

Zagreb, ožujak 2010. godine

Sažetak izvješća

U 2009. godini održano je 6 sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva. Unatoč razmjerno malom broju održanih sjednica, gledajući u cjelini, Savjet je bio vrlo aktivan i odradio niz postavljenih zadataka, ponajprije odazivom članova Savjeta na različita događanja u organizaciji Ureda za udruge, Savjeta i drugih organizatora, sudjelovanjem u sastancima s nekoliko stranih delegacija u sklopu njihovih studijskih posjeta Hrvatskoj (delegacija Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Albanije i Azerbajdžana), kao i kroz niz aktivnosti radnih skupina Savjeta. Brojne zadaće Savjet je odradio i putem elektroničke pošte (očitovanjem članova na dostavljene prijedloge i upite, predlaganjem članova u povjerenstva, upravljačke i nadzorne odbore i vijeća i sl.),

Posebno je važan bio aktivan doprinos pojedinih članova Savjeta na Danima udruga u Osijeku i okolnim mjestima, koji su održani od 23. do 25. travnja 2009., i to ponajprije u organizaciji samih događanja, ali i sudjelovanjem u uvodnim govorima na plenarnim sjednicama, u radu plenarnih sjednica, u organizaciji, vođenju i sudjelovanju na deset okruglih stolova.

Kao jedan od najvažnijih rezultata rada Savjeta treba istaknuti usvajanje *Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata*, (NN, 140/2009) na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 21. studenoga 2009. Kodeks je prihvaćen nakon širokog savjetovanja koje je Savjet u suradnji s Uredom za udruge proveo s organizacijama civilnoga društva.

Treba spomenuti neujednačen angažman članova Savjeta, od onih koji su aktivno sudjelovali u većini događanja tijekom godine u svim oblicima djelovanja do onih koji su se rijetko pojavljivali na sjednicama Savjeta, što je samo jedan od oblika aktivnosti Savjeta.

Među najvažnijim izazovima u radu Savjeta bio je problem nedostatka kvoruma za održavanje sjednica, što bi trebalo biti riješeno u novom sazivu Savjeta. Naime, donošenjem Odluke o Savjetu za razvoj civilnoga društva, usvojenoj na sjednici Vlade 21. studenoga 2009. (NN, 140/2009) svaki član Savjeta imat će i svoga zamjenika, koje će zajedno s članovima imenovati Vlada. Sukladno novoj Odluci Savjet je usvojio i novi Poslovnik Savjeta koji je osnova za isticanje kandidata i izbor članova Savjeta iz reda udruga i drugih organizacija civilnoga društva u četvrtom sazivu Savjeta.

1. Treći saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva

1.1. Svrha i zadaće Savjeta

I u 2009. godini Savjet je kao savjetodavno i stručno tijelo Vlade Republike Hrvatske, djelovao na razvoju primjene i učinkovitosti programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj, na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje u uvjetima decentraliziranog sustava odlučivanja i financiranja razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

Zadaće Savjeta sukladno Odluci o osnivanju Savjeta (»Narodne novine«, br. 26/2002, 111/2003 i 34/2004 i 11/2007) bile su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnji s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te objedinjavanje godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva na temelju kojih izrađuje odgovarajuće analize;
- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretpripravnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Savjet je imao 23 člana i to: 10 predstavnika nadležnih tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske, 10 predstavnika udruga i drugih nevladinih, neprofitnih pravnih osoba i tri stručnjaka iz civilnoga društva za područja međunarodne suradnje, međusektorske suradnje i procesa pridruživanja europskim integracijama. Predsjednik i članovi Savjeta imenovani su na 3 godine i mogu biti ponovno imenovani.

U zadnjoj godini rada ovog saziva Savjeta, a imajući u vidu poteškoće vezane uz osiguranje dovoljnog broja članova potrebnih za kvorum s čime se Savjet suočavao tijekom svog rada, Savjet je zaključio da bi svaki član savjeta trebao imati i svoga zamjenika s pravom glasa. Sukladno tome na prijedlog Savjeta za razvoj civilnoga društva i Vladinog Ureda za udruge Vlada Republike Hrvatske je 21. studenoga 2009. donijela novu *Odluku o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva (NN, 140/2009)*, kojom su određene zadaće, sastav te druga pitanja iz djelokruga rada Savjeta.

Sukladno novoj Odluci Savjet je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje radi na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici

Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala i međusektorske suradnje u Republici Hrvatskoj.

Zadaće Savjeta su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;
- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje prepristupnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Tijela državne uprave i uredi Vlade Republike Hrvatske obvezni su, putem Ureda za udruge, dostavljati Savjetu cjelovite informacije o svojim odlukama o financiranju udruga i drugih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj za prethodnu proračunsku godinu.

U provedbi svojih zadaća Savjet može osnivati svoje stalne i povremene radne skupine.

Savjet jednom godišnje podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o svome radu.

Sukladno novoj Odluci Savjet će imati 27 članova, i to: 12 predstavnika nadležnih tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske, 12 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva i 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca. Svaki član Savjeta ima svoga zamjenika.

Savjet ima predsjednika i zamjenika predsjednika. Predsjednika Savjeta svi članovi Savjeta biraju iz reda predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva. Zamjenika predsjednika Savjeta svi članovi Savjeta biraju iz reda predstavnika tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske.

Predsjednik, članovi Savjeta i njihovi zamjenici imenuju se na tri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Ostala pitanja vezana uz izbor novog saziva Savjeta regulirana su *Poslovníkom Savjeta za razvoj civilnoga društva* koji je usvojen na 22. sjednici te usvojen elektroničkim glasovanjem članova Savjeta. Na temelju ovog Poslovnika proveden je postupak isticanja kandidata i

glasovanje za istaknute kandidate za članove i zamjenike članova Savjeta iz reda organizacija civilnoga društva za novi, četvrti saziv Savjeta.

1.2. Sastav Savjeta za razvoj civilnog društva koji je djelovao u 2009. godini

Funkciju predsjednika Savjeta za razvoj civilnoga društva do 1. lipnja 2009. obavljao je:

1.	Toni Vidan , Zelena akcija, Zagreb	Zaštita okoliša i održivi razvoj
----	---	----------------------------------

Zamjenica predsjednika Savjeta za razvoj civilnoga društva obavljala je funkciju predsjednice Savjeta od 1. lipnja 2009. do kraja mandata:

2.	Lidija Pavić-Rogošić , Udruga ODRAZ i Hrvatska mreža za ruralni razvoj, Zagreb	Stručnjakinja iz civilnoga društva za područje međusektorske suradnje
----	---	---

Ostali članovi Savjeta:

	Ime i prezime, udruga / naziv radnog mjesta	Područje djelovanja / tijelo državne uprave
3.	Nikolina Svalina , Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek	Stručnjakinja iz civilnoga društva za europske integracije
4.	mr. sc. Ninoslav Šćukanec , Institut za razvoj obrazovanja, Zagreb	Stručnjak iz civilnog društva za međunarodnu suradnju
5.	Sandra Benčić , Centar za mirovne studije, Zagreb	Zaštita i promicanje ljudskih prava
6.	mr. Nevenka Skendžić , Udruga Pacijent danas, Rijeka	Zaštita zdravlja i unaprjeđenje kvalitete življenja
7.	Zorislav Bobuš, dr.med. , Zajednica saveza osoba s invaliditetom, Zagreb	Skrb o osobama s invaliditetom
8.	Vesna Mihoković Puhovski, prof. , Forum za slobodu odgoja, Zagreb	Skrb o djeci
9.	Sadika Zvirkić, dipl. oec. , Ženska grupa Karlovac "Korak", Karlovac	Socijalna skrb
10.	Emina Bužinkić , Mreža mladih Hrvatske, Zagreb	Djelovanje mladih
11.	Branka Kaselj , Zaklada Slagalica, Osijek	Demokratizacija i razvoj društva
12.	Damir Bačić, prof. , Savez udruga – Hrvatski sabor kulture, Zagreb	Kultura
13.	Ivan Pandža , Zajednica udruga HVIDR-a Grada Zagreba	Djelovanje udruga proizašlih iz Domovinskog rata
14.	mr. sc. Jozo Čavar , ravnatelj Uprave za zajedničke programe	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
15.	dr. sc. Mirjana Znaor , načelnica Odjela za humanitarnu pomoć i suradnju s organizacijama civilnog društva	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
16.	Srećko Šestan , ravnatelj Uprave za izvedbene umjetnosti i audiovizualne	Ministarstvo kulture

	djelatnosti	
17.	Vesna Širanović , ravnateljica Uprave za međugeneracijsku solidarnost	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
18.	Sanja Flegar , načelnica Odjela za međunarodne financijske institucije, Uprava za europske integracije i međunarodne financijske odnose	Ministarstvo financija
19.	Jasmina Serdar , voditeljica Odsjeka za suradnju s nevladinim organizacijama i promicanje zaštite okoliša	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
20.	Romana Kuzmanić Oluić , savjetnica u Odjelu za međunarodne organizacije i ljudska prava	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
21.	Mirjana Švajcer , načelnica Sektora za opću upravu	Središnji državni ured za upravu, sada Ministarstvo uprave
22.	Josipa Čobanov , stručna savjetnica u Uredu	Ured predsjednice Vlade Republike Hrvatske
23.	Ines Loknar Mijatović , savjetnica u Uredu	Ured za ljudska prava

G. Toni Vidan, predsjednik Savjeta, najavio je na Danim udruga, a zatim na sjednici Savjeta 1. lipnja 2009. i podnio neopozivu ostavku na mjesto predsjednika Savjeta., te je do kraja mandata, kao član Savjeta, zastupao i dalje podsektor zaštite okoliša i održivi razvoj. Gđa Lidija Pavić-Rogošić, zamjenica predsjednika Savjeta, je do kraja mandata uspješno obavljala dužnosti predsjednika Savjeta.

2. Pregled aktivnosti Savjeta u 2009. godini

2.1. Aktivnosti Savjeta u 2009. godini po sjednicama Savjeta i informacije o napretku i realizaciji započetih aktivnosti do kraja godine

U 2009. godini održano je 6 sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva, ali na 19. i 22. nije bilo dovoljno prisutnih članova za kvorum, ali sjednice su održane i zaključci naknadno verificirani.

➔ **17. sjednica** Savjeta održana je 21. siječnja 2009. u prostorijama Zelene akcije, Frankopanska 1. S obzirom da je sjednica održana početkom godine, g. Toni Vidan, predsjednik Savjeta, osvrnuo se na učinjeno u prošloj godini i izrazio zabrinutost i razočaranje zbog neusvajanja Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata, a krajem 2008. usvojen je Zakon o igralištima za golf, protiv čijeg donošenja su prosvjedovale Zelena akcija i druge udruge za zaštitu okoliša te GONG i Transparency International.

Informacija o napretku: Vlada RH je 21. studenoga 2009. usvojila Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN, 140/2009).

Na toj sjednici Radna skupina za međunarodnu suradnju i pridruživanje EU za 2009. dala je prijedlog aktivnosti za Savjet općenito u 2009., a prihvaćen je poziv na suradnju Europskog doma Zagreb na projektu Srijedom u Europi.

Informacija o napretku: Tijekom godine neke od tema Srijedom u Europi bile su: "Važnost informiranja i sudjelovanja javnosti u procesu ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju", "Izmjene Ustava Republike Hrvatske – razlozi i posljedice", "I građani odlučuju – za bolji i čistiji promet u Zagrebu", "Besplatno školovanje studenata u Republici Hrvatskoj – realnost ili fikcija?".

Predloženo je da se Dani udruga 2009. održe 24. i 25. travnja 2009. u Osijeku, što je uspješno i organizirano.

Prihvaćen je prijedlog da se od nadležnih tijela državne uprave i agencija, nositelja programa IPA, zatraže informacije o provedbi načela partnerstva u programiranju, provedbi i nadzoru programa IPA, a tijekom ožujka su objedinjene i proslijeđene pristigle informacije.

➔ Na **18. sjednici** Savjeta, održanoj 25. veljače 2009., gđa Katarina Ivanković Knežević iz Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva istaknula je potrebu suradnje Ureda za udruge i upravljačkog tijela Operativnog programa Razvoja ljudskih potencijala u pripremi civilnog društva za korištenje grant shema IV. komponente programa IPA-a. Otvoreno je novo poglavlje suradnje Ureda, Savjeta i Ministarstva vezano uz program IPA te najavljeno da će uskoro završiti i proces formaliziranja suradnje. Ukratko je izvijestila da je započelo programiranje za program IPA te da je u tijeku dvodnevna radionica, a u ožujku će se nastaviti s edukativnim aktivnostima. Naglasila je da je od izuzetne važnosti otvaranje mogućnosti doprinosa u cilju osposobljavanja i uključivanja organizacija civilnog društva u upravljanju IPA-om, jer bez korisnika se ne mogu očekivati željeni rezultati u provedbi projekata. Ponovila je informaciju da su sve grant sheme već definirane, te će ukupno biti raspisano 8 natječaja, od čega jedan tijekom 2009., a ukupan iznos je veći od 8 milijuna eura.

Informacija o napretku: Tijekom godine intenzivna suradnja je nastavljena. Organizacijama civilnoga društva proslijeđen je Upitnik o potrebama osiguranja dodatne podrške civilnog društva vezano uz dodjelu bespovratnih sredstava IV. komponente IPA-e – Razvoj ljudskih potencijala. U ožujku 2009. Hrvatski zavod za zapošljavanje organizirao je jednodnevni Sajam poslova u sklopu spomenute komponente programa IPA. U ožujku 2010. Hrvatski zavod za zapošljavanje zatražio je da Savjet predloži predstavnike civilnog društva u Upravljački odbor projekta "Mladi na tržištu rada" te "Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada" u okviru programa IPA 2007-2009, a predložene su Ana Žužić, ZUM – Udruga za poticanje zapošljavanja i stručno usavršavanje mladih ljudi, Pula te Marica Mirić, koordinatorica udruge SOIH, Zagreb.

Savjet za razvoj civilnog društva dao je podršku inicijativi Zaklade Adris za izmjenu i dopunu Pravilnika o porezu na dohodak, radi izjednačavanja u visini i oporezivanju stipendija koje se financiraju iz državnog proračuna s onima koje se dodjeljuju iz drugih izvora te da se uvede pojam školovanje u inozemstvu, jer se za sada sve olakšice priznaju samo za školovanje u tuzemstvu. Upućeni su dopisi Ministarstvu financija i Ministarstvu znanosti obrazovanja i športa kako bi se riješio ovaj problem, a podršku su dali Rektorski zbor Sveučilišta u Zagrebu i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

U prvoj polovici godini izrađen je popis stalnih savjetodavnih, stručnih i radnih tijela Vlade RH, Vladinih ureda i ministarstava u kojima sudjeluju i predstavnici organizacija civilnog društva, a naknadno je objedinjeni popis stavljen na internetsku stranicu Ureda za udruge.

➔ **19. sjednica** Savjeta održana je u sklopu Dana udruge, 24. travnja 2009. u Osijeku, ali na sjednici nije bilo kворuma. Prvom dijelu sjednice, kao izaslanica Predsjednika Vlade Republike Hrvatske, prisustvovala je gđa Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. G. Toni Vidan, predsjednik Savjeta, iznio je namjeru da podnese ostavku na funkciju predsjednika, te da do kraja ovog saziva bude samo član Savjeta. Kao razloge za ostavku naveo je pad motivacije i aktivnosti u radu članova Savjeta (dvije sjednice su održane bez kворuma, a ovo je treća, a dvije su odgođene zbog ranije utvrđenog nepostojanja kворuma), zbog odgode usvajanja *Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata*, sporosti rješavanja statusa organizacija koje djeluju za opće dobro, kao i zbog usvajanja *Zakon o igralištima za golf*, čemu su se posebno protivile udruge za zaštitu okoliša koje g. Vidan predstavlja u Savjetu. Istaknuo je da funkcioniranje Savjeta neće doći u pitanje, jer ulogu predsjednika može obavljati zamjenica predsjednika gđa Lidija Pavić-Rogošić, a ovaj čin je poruka nezadovoljstva odnosom Vlade prema Savjetu za razvoj civilnog društva. Istaknuo je da je Ured za udruge u ovih više od dvije godine funkcioniranja Savjeta u ovom sazivu, Savjetu davao dobru logističku podršku.

Iznesena je i zamjerka na kratke rokove u kojima bi se Savjet trebao očitovati na dokumente koje im proslijedi Ured za udruge, zbog čega je vrlo upitna mogućnost provedbe primarnih zadaća Savjeta, kao savjetodavnog tijela Vlade.

Istaknuta je također zamjerka da organizacije civilnog društva koje su izabrale članove u Savjet, imaju inicijative očekujući od članova djelovanje, a članovi nisu u mogućnosti utjecati na promjene u onoj mjeri u kojoj se to od njih očekuje.

Pokrenuto je ponovno pitanje zamjena za članove Savjeta iz tijela državne uprave na sjednicama Savjeta, (što je riješeno novom Odlukom o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva za novi saziv Savjeta - NN, 140/2009).

Gđa Kosor istaknula je da civilno društvo itekako ima utjecaja na promjene i donošenje zakona, a kao samo jedan od primjera navela je donošenje Zakona o suzbijanju diskriminacije. Teško je očekivati da će Vlada prihvatiti sve prijedloge organizacija civilnog društva budući da ne može prihvatiti ni sve prijedloge ministarstava, ali se svakako može dostaviti mišljenje i nastojati ostvariti utjecaj. Istaknula je da je osobno puno naučila iz svakodnevnog rada s udrugama otkad je na čelu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

G. Antun Palarić, tada državni tajnik u Središnjem državnom ured za upravu, istaknuo je da je Vlada donijela niz zakona uvažavajući mišljenja organizacija civilnog društva (GONG, Transparency International, Udruge gradova, Udruge općina, itd.), a i sam Zakon o udrugama pogoduje poticajnom okruženju za osnivanje i djelovanje udruga, a prihvaćen je, između ostalog, kao rezultat javnog zagovaranja velikog broja udruga.

Informacija o napretku: U međuvremenu je usvojen Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN, 140/2009). Ured za udruge neprekidno radi na unapređenju postupka dodjele financijskih potpora organizacijama civilnoga društva, a što se tiče donošenja Zakona o organizacijama civilnog društva koje djeluju za opće dobro, izrađen je nacrt prijedloga o kojem se raspravljalo na 22. sjednici Savjeta, održanoj 11. prosinca 2009.

➔ Na 20. sjednici Savjeta, održanoj 1. lipnja 2009., g. Toni Vidan, predsjednik Savjeta, dao je neopozivu ostavku na mjesto predsjednika, kako je i najavljeno na 19. sjednici, te je vođenje sjednice preuzela gđa Lidija Pavić-Rogošić, zamjenica predsjednika Savjeta.

Prihvaćeno je *Izvešće o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnog društva u 2008. godini*, koje je kasnije prihvatila Vlada na svojoj

sjednici 19. lipnja 2009., kao i *Izvjješće o provedbi Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u 2008.*, koje je kasnije prihvatila Vlada na svojoj sjednici 3. kolovoza 2009.

Članovi Savjeta dali su podršku inicijativi Ženske grupa Karlovac 'Korak' i ostalim udrugama koje su podržale prijedlog za donošenje Zakona o sustavnom sufinanciranju rada tajnih skloništa i savjetovaništa za žrtve nasilja u obitelji (30% Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 30% županija, 30% grad i 10% ostali izvori financiranja), kao i podršku predsjednici spomenute udruge povodom ružnih napisa i neosnovanih optužbi u medijima.

➔ **21. sjednica** Savjeta održana je u dva dijela. 30. rujna 2009. raspravljalo se samo o priopćenju povodom pokretanja prekršajnog postupka protiv Zelene akcije (priopćenje GONG-a, Volonterskog centra Zagreb, Zelena Istra i odgovori Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva). Nakon iznošenja tijekom događaja u vezi organiziranja performansa ispred Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kojemu je bio cilj upozoriti Ministarstvo na nedostatak mjesta za zbrinjavanje otrovnog otpada, što se odnosi i na ambalažu boja i lakova, a o čemu građani nisu dovoljno obaviješteni. Sektor za inspekcijski nadzor Ministarstva podnio je optužni prijedlog protiv Zelene akcije, radi čega je pokrenut prekršajni postupak. Nakon dvosatne rasprave o toj temi većinom glasova usvojeni su sljedeći zaključci:

1. Članovi Savjeta za razvoj civilnog društva podržavaju autonomiju i nezavisnost rada javno-zagovaračkih organizacija civilnog društva, pogotovo kad upozoravaju na nepravilnosti i neprovođenje zakona i drugih propisa. Savjet je da je akcija Zelene akcije pred Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva takve vrste.
2. Poziva se Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva da razmotri mogućnost povlačenja prekršajne prijave protiv Zelene akcije, obzirom da je mišljenj Savjeta da se nije radilo o ugrožavanju zdravlja, niti je bilo namjere, niti onečišćenja okoliša.
3. Poziva se Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te Zelena akcija i zainteresirane udruge na dijalog i sudjelovanje na zajedničkom sastanku koji je dogovorio Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske za 2. listopada 2009.

Informacija o napretku: *Sukladno zaključcima s prvog dijela ove sjednice Savjeta, 2. listopada 2009. na inicijativu Ureda za udruge održan je sastanak predstavnika Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Zelene akcije te predstavnika drugih udruga koji se bave zaštitom okoliša. Cilj sastanka bio je uspostaviti komunikaciju između 'suprotstavljenih strana' izazvanih pokretanjem prekršajnog postupka protiv Zelene akcije od strane Ministarstva, radi održanog performansa upozorenja na nedovoljan broj dvorišta za prikupljanje opasnog otpada. Predstavnici Ministarstva naveli su da povlačenje tužbe u ovom momentu nije moguće, jer bi to bio presedan na koji bi se mogli pozvati svi protiv kojih se vodi prekršajni postupak. Ovaj sastanak imao je obilježje pomirbe (mirenja), uz sudjelovanje Ureda za udruge kao posrednika. Moglo se zaključiti da je osnovni razlog nesporazuma nedovoljna komunikacija između aktivista Zelene akcije i Ministarstva, te je osviještena potreba da se djelatnici u Ministarstvu upoznaju s načinom djelovanja aktivista za zaštitu okoliša, a da aktivisti u rješavanju otvorenih pitanja što više komuniciraju s Ministarstvom.*

Nastavak 21. sjednice Savjeta održan je 16. listopada 2009., na kojoj je gđa Aida Bagić, voditeljica TACSO programa za Hrvatsku, predstavila program tehničke pomoći pod nazivom Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u IPA zemljama (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Srbija, Makedonija i Turska), a provoditelj dvogodišnjeg programa je SIPU International AB, Švedska s partnerskim organizacijama. Opći cilj projekta je jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva, ovisno o njihovoj ulozi i razvoju demokratskih procesa u društvima u kojima djeluju.

Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata bio je na raspravi u Savjetu prošle godine, a sad je njegovo donošenje aktualizirano te je u nešto izmijenjenom obliku upućen na očitovanje tijelima državne uprave. Vlada je usvojila Kodeks u studenom 2009. (NN,140/2009), a Ured za udruge izradit će smjernice za njegovu primjenu, te o njima provesti postupak savjetovanja.

6. listopada 2009. održan je sastanak u Uredu za udruge s predstavnicima Ministarstva financija, Porezne uprave i predstavnicima Inicijative za izmjenu pravnih propisa vezanih uz nejasnoće, poteškoće i ograničenja s kojima se susreću udruge u svom djelovanju te su udruge dobile objašnjenja postavljenih pitanja.

➔ **22. sjednica** Savjeta održana je 11. prosinca 2009. ali bez dovoljno prisutnih za kvorum, jer su se četiri člana ispričala zadnji čas. S obzorom na vremensku stisku vezanu uz pokretanje procedura za izbor novog Savjeta za razvoj civilnog društva, elektroničkom poštom naknadno je obavljeno prihvaćanje Poslovnika Savjeta za razvoj civilnog društva, koji je izrađen na osnovu Odluke o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva (NN,140/2009) te tročlanog Povjerenstva za izbor članova Savjeta. 28. prosinca 2009. objavljen je Javni poziv za isticanje kandidata za članove i zamjenike članova novog saziva Savjeta za razvoj civilnog društva na internetskoj stranici Ureda za udruge i u svim dnevnim listovima, koji je otvoren do 25. siječnja 2010.

Nakon predavljanja prednacrtu prijedloga Zakona o organizacijama civilnog društva koje djeluju za opće dobro, istaknuto je da još uvijek nije definirano tijelo koje bi vršilo upis u registar takvih organizacija (upravni postupak). U prijedlogu nisu određene visine kazni u kaznenim odredbama za navedene prekršaje. Uz čestitke što je izrađen nacrt Zakona, primjedba se odnosila na činjenicu da su navedene obveze, a ne spominju se prava (povlastice) koje bi imale organizacije koje dobiju status organizacija koje djeluju za opće dobro. Namjera je zakona omogućiti organizacijama koje djeluju za opće dobro kvalitetniji pristup sredstvima državnog proračuna za programe i projekte, a u nekoj drugoj fazi bi se mogle omogućiti i porezne olakšice, jer je izmjena i povezivanje s poreznim zakonima dugotrajna i složena procedura. O koristima i troškovima vezanima uz udruge od općeg dobra saznat će se više iz studije koju izrađuje Institut za javne financije, a koja će biti objavljena početkom 2010. godine.

Većina članova Savjeta je mišljenja da Savjet nema mandat za posredovanje u slučajevima sukoba među udrugama i u vezi neosnovanih napada na udruge te je rješavanje tog problema ostavljeno budućem Savjetu. Iznesena su iskustva dvoje članova Savjeta koji još uvijek rješavaju probleme nastale sukobima unutar udruga ili na osnovu neosnovanih medijskih napisa te je neupitna potreba za uspostavljanjem tijela koje će posredovati u sukobima ovakve vrste.

2.2. Aktivnosti radnih skupina Savjeta

Tri stručne radne skupine koje su osnovane na početku djelovanja ovog saziva Savjeta, s ciljem bolje učinkovitosti provedbe zacrtanih aktivnosti tijekom svog mandata, djelovale su i u 2009. godini.

2.2.1. Radna skupina za međunarodnu suradnju i pridruživanje EU djelovala je u sastavu: *Ninoslav Šćukance, voditelj, Nikolina Svalina, zamjenica voditelja, Lidija Pavić-Rogošić, Ines Loknar Mijatović, Romana Kuzmanić Olučić, Gordan Bosanac, vanjski član, Iva Tarle, vanjska članica te Gordana Obradović-Dragišić, vanjska članica.*

Na inicijativu ove Radne skupine organiziran je Okrugli stol pod nazivom *Hrvatska kao pružateljica međunarodne razvojne pomoći – uloga organizacija civilnoga društva*. Okrugli stol je održan 23. ožujka 2009. u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija, a u organizaciji Ureda za udruge, Savjeta i Centra za mirovne studije. Svrha okruglog stola bila je potaknuti raspravu o doprinosu organizacija civilnoga društva provedbi politike razvojne pomoći Republike Hrvatske, a na temelju dosadašnjih domaćih i inozemnih iskustava.

Svrha ovog skupa bila je potaknuti raspravu o doprinosu organizacija civilnog društva provedbi politike razvojne pomoći Republike Hrvatske. Hrvatski sabor je krajem 2008. usvojio Zakon o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći u inozemstvu kao i Strategiju razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. U tim su dokumentima organizacije civilnog društva prepoznate kao jedan od ključnih subjekata u pružanju razvojne i humanitarne pomoći širom svijeta, ali i s bogatim iskustvom u Hrvatskoj. Iz tog je razloga izuzetno važno da u proces izrade zakonodavstva, institucionalnog okvira i provedbenih programa budu uključeni svi dionici.

O ovoj temi govorili su predstavnici Ureda predsjednika Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, gđa Michelle Barrett (USAID), g. Alessandro Fracassetti (UNDP Ured u Hrvatskoj), g. Mladen Majetić (Centar za mirovne studije), dr.sc. Damir Grubiša (Fakultet političkih znanosti, Zagreb), mr.sc. Ninoslav Šćukanec (Savjet za razvoj civilnog društva) te dr.sc. Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge.

Na tragu rasprava na okruglom stolu, dogovoreno je da će se Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija uputiti prijedlog uključivanja predstavnika udruga zastupljenih u Savjetu za razvoj civilnog društva u rad Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu. Iako za to nije bilo prigode tijekom procesa izrade Zakona i Strategije, naglašena je potreba kontinuiranih konzultacija s predstavnicima organizacija civilnog društva, uključujući i akademsku zajednicu, u procesu izrade provedbenog programa uz Nacionalnu strategiju razvojne suradnje Republike Hrvatske.

S obzirom na iznimno vrijedna iskustva i znanja stečena u razdoblju dok je Republika Hrvatska bila ponajprije primateljica razvojne pomoći, ukazano je na važnost valorizacije i kodifikacije svih vrijednih specifičnih iskustava i ekspertize koja se mogu transferirati trećim

zemljama u predstojećem razdoblju. Posebno je istaknuta vrijednost iskustava organizacija civilnog društva u području izgradnje mira i prevencije sukoba te općenito demokratizacije i vladavine prava koja se već uvelike prenose kroz projekte i programe koje hrvatske organizacije provode u tranzicijskim državama širom svijeta.

Informacija o napretku: Na sjednici Vlade RH 11. srpnja 2009., donesen je Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu. U međuvremenu je g. Ninoslav Šćukanec imenovan u Međuresornu radnu skupinu za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu, s ciljem što efikasnije koordinacije aktivnosti u sklopu izrade i praćenja Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne pomoći za 2010. godinu.

2.2.2. Radna skupine za zakonodavstvo koja je djelovala u slijedećem sastavu: *Sandra Benčić, Vesna Mihoković Puhovski i Damir Bačić* bila je zainteresirana za izradu Zakona o općem dobru i u više navrata je požurivala njegovo donošenje, ali zasad je izrađen prvi nacrt Zakona.

2.2.3. Radna skupina za praćenje financiranja udruga djelovala je u sastavu: *Branka Kaselj, voditeljica, Ivan Pandža, Nevenka Skendžić, Sadika Zvirkić, Emina Bužinkić, Mirjana Znaor, Zorislav Bobuš i Toni Vidan.*

Radna skupina sastala se prije 22. sjednice Savjeta, 11. prosinca 2009., te donijela niz zaključaka i prijedloga. Sjednici su bile prisutne članice: Emina Bužinkić, Sadika Zvirkić i Branka Kaselj, gost: Gordan Bosanac, Centar za mirovne studije i suradnice iz Ureda za udruge: Marica Grofelnik, Marina Lochert i Gorana Mišić

Zaključci radne skupine za praćenje financijskih potpora udrugama

- 1) Temeljem pisane komunikacije između Savjeta za razvoj civilnoga društva i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (SAFU), te Okvirnog sporazuma Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske, a u vezi primjedbi organizacija civilnog društva, tj. udruga mladih i za mlade, korisnica financijskih sredstava iz pred-pristupnog programa PHARE iz područja za mlade (Phare Youth 2006) upućenih SAFU, Savjet za razvoj civilnoga društva zahtijeva da SAFU informira državna poduzeća i sklopi sporazum s njima o oslobađanju od PDV-a i uvjetima pod kojima udruge korisnice bespovratnih sredstava trebaju djelovati vezano za usluge državnih poduzeća koje koriste (npr. usluge prijevoza, režijski troškovi i sl.).
- 2) Temeljem prijedloga organizacija civilnoga društva, prijaviteljica i korisnica programskih i institucionalnih potpora Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Savjet za razvoj civilnoga društva predlaže da Nacionalna zaklada razmotri unaprjeđenje tehničkog aspekta sustava financijskih potpora organizacijama civilnoga društva. Predlaže se da Nacionalna zaklada propiše uvjete u kojima se u prvom krugu prijava dostavlja samo projektna, odnosno programska dokumentacija, a da se prateći dokumenti administrativnog karaktera dostavljaju nakon vrednovanja kvalitete sadržaja ili da se uvede sustav dodatnih pojašnjenja i naknadne dostave dokumenata administrativnog karaktera ukoliko se zadrži postojeća procedura vrednovanja.
- 3) Na osnovu inicijative Centra za mirovne studije vezanu uz preporuke za unaprijeđenje politike financiranja programa demokratizacije, zaštite i promocije i ljudskih prava te izgradnje mira, Savjet za razvoj civilnoga društva iskazuje snažnu podršku navedenim preporukama te poziva tijela državne uprave, davatelje financijskih potpora

organizacijama civilnoga društva, da razmotre navedene preporuke pri definiranju i davanju financijskih potpora. Preporuke su:

- a. prioriteti i kriteriji natječaja u području demokratizacije, zaštite i promicanja ljudskih prava (i izgradnje mira) trebaju biti puno jasnije povezani s ciljevima relevantnih nacionalnih strategija i programa
 - b. povećati horizontalnu suradnju i koordinaciju između relevantnih TDU te ureda Vlade RH u svrhu razvoja i veće efektivnosti i efikasnosti financiranja obrazovnih programa
 - c. povećanje svrsishodnosti i kvalitete natječaja, njihove provedbe i evaluacije
 - d. povećati djelotvornost (efektivnost) financiranja iz sredstava državnog proračuna
 - e. smanjenje regionalnih neravnomyernosti u razvijenosti i dostupnosti programa za mlade i neformalnog obrazovanja za mir, demokraciju i ljudska prava.
- 4) Na osnovu prijedloga Kulturno-prosvjetnog društva Sloga iz Pakraca podržane od strane nekoliko organizacija civilnoga društva, o izmjeni Zakona o komunalnom gospodarstvu da se za neprofitni sektor tarife za energente ne obračunavaju kao gospodarskim subjektima, tj. za poslovni sektor nego kao za kućanstva ili po drugoj nižoj tarifi, radna grupa donosi sljedeći zaključak:
- a. Ured za udruge Vlade RH treba zatražiti službeno očitovanje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i komunalnog gospodarstva o inicijativi Kulturno-prosvjetnog društva Sloga iz Pakraca
 - b. Radna grupa za zakonodavstvo Savjeta za razvoj civilnoga društva treba izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o komunalnom gospodarstvu, temeljem očitovanja ministarstva, u suradnji s Kulturno-prosvjetnim društvom Sloga iz Pakraca i drugim organizacijama civilnoga društva
- 5) Predlaže se da Ured za udruge organizira zajednički tematski sastanak Savjeta za razvoj civilnoga društva i Ministarstva financija o funkcioniranju Registra za neprofitne organizacije te uvid u dokumente za davatelje potpora.
- 6) Predlaže se da Vlada Republike Hrvatske uz podršku Ureda za udruge izradi elektronski program za centralnu elektronsku pohranu podataka organizacija civilnoga društva (poput programa PADOR) čime bi informacije o organizacijama s pripadajućim dokumentima bile dostupne svim tijelima državne uprave koji raspisuju natječaje za potpore i čime bi se umanjili troškovi slanja i kopiranja velikog broja organizacijskih dokumenata potrebnih za natječaje.

Generalne preporuke za sustav dodjele financijskih potpora:

- 1) Nužno je razmotriti i integrirati u Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga uvođenje jasnijih i transparentnijih pravila korištenja diskrecijskog prava čelnika tijela državne uprave kod dodjele financijskih potpora
- 2) Nužno je redefinirati ograničavajuće postotke pri izradi proračuna za prijavljene projekte, odnosno programe. Poteškoće kod financiranja programa i projekata mogu stvarati i ograničavajući zadani postoci troškova te se predlaže da se troškovi dijele jedino na izravne i neizravne.
- 3) Nužno je definirati minimalne i maksimalne iznose potpora za polugodišnje i godišnje potpore temeljene na realnim troškovima projekata, odnosno programa pazeći na omjer uložene rada, vremena i sredstava u pripremu, organizaciju i izvedbu aktivnosti.
- 4) Predlaže se da se pri definiranju prioriteta natječaja uključuju predstavnici Savjeta za razvoj civilnoga društva te organizacija civilnoga društva kao i organizacija sektorskih konzultacija.

Većina preporuka za unaprjeđenje financiranja programa i projekata iz državnog proračuna jesu navedene u *Izvešću o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnog društva u 2008. godini*, koje je prihvatila Vlada Republike Hrvatske, a svim davateljima financijskih potpora Ured za udruge je skrenuo pažnju na preporuke u popratnom dopisu uz dostavu spomenute knjige.

2.3. Javno djelovanje Savjeta

Javno djelovanje Savjeta bilo je izraženo kroz niz manifestacija i događanja na kojima je Savjet sudjelovao u cjelini (kao što su Dani udruge 2009.) ili članovi Savjeta pojedinačno (Kongres u Ljubljani, susreti s inozemnim delegacijama i sl.).

Otvaranje Dana udruge 2009.

➔ Dani udruge 2009. održani su od 23. do 25. travnja 2009. u Osijeku, a prvim put izvan Zagreba. Deset paralelnih okruglih stolova održano je na području Osijeka, Belog Manastira, Vukovara, Kopačkog Rita i Erduta. Savjet je bio suorganizator događanja, a treba istaknuti veliki doprinos dobroj organizaciji članica Savjeta s tog područja, Branke Kaselj i Nikoline Svaline, kao i ostalih članova Savjeta koji su sudjelovali u organizaciji, kao uvodničari i govornici, u moderiranju, radu i ostalim aktivnostima na plenarnim sjednicama i tematskim okruglim stolovima. Na Danima udruge sudjelovalo je oko 200 sudionika, a odazvala se i gđa Jadranka Kosor, tada potpredsjednica Vlade RH i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te je bila nazočna i na sjednici Savjeta.

Predstavljanje zaključaka s pojedinih okruglih stolova

Okrugli stol održan u Vukovaru – Društvena uloga mladih u kulturi

U nepuna tri dana, koliko su trajali Dani udruga, dotaknuto je niz tema koje su relevantne za istočnu Slavoniju, Baranju i Hrvatsku u cjelini, neke su detaljnije obrađene, a većina iziskuje daljnju obradu. Program je bio izuzetno zgusnut, ali zanimljiv i više je bilo onih sudionika koji su željeli biti u isto vrijeme na više paralelnih okruglih stolova, nego onih koji su mogli izabrati samo jednu temu koja ih zanima. Neke od tema kojima je posvećena znatna pažnja su: Civilno društvo – pokretač razvojnih procesa u uvjetima globalne financijske krize; Promicanje i razvoj volonterstva u odgoju i obrazovanju, kulturi, športu, zdravstvu, socijalnoj skrbi, lokalnoj upravi i samoupravi; Socijalno poduzetništvo i socijalno ugovaranje: kako postići iskorak?; Organizacije civilnoga društva i pretprijetni/strukturni fondovi Europske unije; Razvoj suradnje udruga iz različitih sektora; Izazovi suradnje države i organizacija civilnoga društva u području zaštite okoliša i održivog razvoja; Društvena uloga mladih u kulturi; Neprofitno poduzetništvo u praksi; Socijalna uključenost mladih u krizi; Financiranje javnih potreba u tehničkoj kulturi na lokalnoj razini – Presentacija osječkog modela; Partnerstvo civilnih udruga u zdravstvu i profitnog sektora; Konferencija – Uključivanje građana/građanki i organizacija civilnog društva u odlučivanje.

U okviru Dana udruga, u subotu 25. travnja, na temu uključivanja građana i civilnog društva u odlučivanje na lokalnoj razini, uz sudjelovanje renomiranih stručnjaka iz zemlje i inozemstva održana je i posebna konferencija za predstavnike organizacija civilnoga društva, županija, gradova i općina. Između ostalih, na navedenoj konferenciji sudjelovala je i dr.

Carolyn J. Lukensmeyer, osnivačica i predsjednica udruge AmericaSpeaks, koja je za svoja postignuća i inovacije na području razvoja sudioničke demokracije na lokalnoj razini dobila brojna međunarodna priznanja. Dr. Lukensmeyer je vrlo aktivno uključena u provedbu strategije otvorene i transparentne Vlade SAD-a, jedne od okosnica programa predsjednika Obame.

➔ U Ljubljani je od 16. do 18. travnja 2009. održan Kongres pod nazivom *Izazov organizacija civilnoga društva predstavnicima vlasti*. Međunarodni europski pokret u suradnji sa Slovenskim vijećem Europskog pokreta i drugim partnerima okupio je preko 150 sudionika - predstavnika organizacija civilnog društva i EU, nacionalnih i lokalnih vlasti iz zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za članstvo u EU. Cilj Kongresa je bio ojačati suradnju civilnog i javnog sektora, kako bi proces promjene u tim zemljama bio kvalitetniji. Na Kongresu su sudjelovali predstavnici osam udruga iz Hrvatske, a iscrpno izvješće s događanja dostavila je Lidija Pavić-Rogošić.

➔ Tijekom 2009. godine u studijski posjet došlo je nekoliko delegacija, koje su se susrele s predstavnicima Savjeta za razvoj civilnog društva, najčešće s Lidijom Pavić-Rogošić, Ines Loknar Mijatović i jednom prilikom s Vesnom Mihoković Puhovski. Informacije koje su dobili su im bile od velike koristi, iako su delegacije dolazile iz različitih sredina i s različitim postignućima u razvijenosti civilnog društva u svojim zemljama: delegacija Crne Gore delegacija Bosne i Hercegovine, Bugarske, Albanije te dvanaestočlana delegacija Azerbajdžana. Kontakti uspostavljeni na takvim susretima se tokom vremena učvršćuju i intenziviraju.

➔ U studenom 2009. održana je trodnevna konferencija slovenskih i hrvatskih nevladinih organizacija "Brez meja – bez granice" u Terme Olimia (Podčetrtek) u organizaciji udruge GONG i slovenske CNVOS.

➔ Kao i proteklih nekoliko godina i ove je godine u listopadu održana radionica za izradu sektorske analize za program IPA 2010, na koju se odazvalo nekoliko članova Savjeta ili predstavnika njihovih udruga ili tijela državne uprave.

➔ Lidija Pavić-Rogošić očitovale se na Višegodišnji indikativni planski dokument 2009.-2011., koji definira prioriteta područja za pružanje pomoći u okviru cjelokupnog IPA programa, na zamolbu Delegacije Europske komisije.

2.4. Sudjelovanje članova Savjeta u drugim relevantnim tijelima

➔ U Pragu je 5. svibnja održan peti sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU Hrvatska (ZSO). Odbor ima 12 članova – šest predstavnika Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) i šest hrvatskih predstavnika (po dva predstavnika poslodavaca,

nevladinih udruga i sindikata). Članove Odbora pozdravile su novoizabrane supredsjedateljice – Lidija Pavić-Rogošić, predstavница hrvatskih nevladinih udruga i Waltraud Klasnic, EGSO (Skupina poslodavaca). Glavna rasprava na ovom 5. sastanku vodila se o fleksibilnosti i komunikacijskoj strategiji. Uvodna izlaganja o fleksibilnosti održali su Michael Parnis, EGSO (Skupina radnika) i Nenad Seifert, HUP. Članovi Odbora usuglasili su se kako fleksibilnost predstavlja model politike koji kombinira fleksibilnost i sigurnost za poslodavce i radnike te su istaknuli nekoliko europskih država koje su uspješno provele sustav

fleksibilnosti. Međutim, u obzir se mora uzeti trenutna gospodarska kriza te se mora voditi računa kako teret krize ne bi pao „na leđa“ samo jedne strane. Uspješan model fleksibilnosti u sebi objedinjuje niz čimbenika: dobro uspostavljen sustav socijalne sigurnosti, snažan i učinkovit socijalni dijalog, cjeloživotno učenje dostupno svima, aktivne i pasivne mjere zapošljavanja i dr. Slijedom toga članovi Odbora pozvali su hrvatsku vladu na daljnje jačanje socijalnog dijaloga zasnovanog na međusobnom uvažavanju i poštivanju uz

preporuku da GSV uz potporu Europske komisije izradi strategiju o napretku socijalnog dijaloga; programi cjeloživotnog učenja trebali bi se planirati uz određivanje srednjoročnog cilja kako bi se pomoglo hrvatskoj radnoj snazi, a posebna pozornost treba se dati radnicima s nižim kvalifikacijama, te se treba izraditi sveobuhvatna strategija cjeloživotnog učenja koja bi se izradila i primjenjivala na tripartitnoj osnovi; hrvatska vlada treba zajedno sa Europskom komisijom raditi na osnivanju nezavisnog statističkog instituta koji bi prikupljao podatke o tržištu radu.

U Zagrebu je 13. listopada 2009. Zajednički savjetodavni odbor (ZSO) održao svoj šesti sastanak na kojem se raspravljalo o dvije glavne teme: **održivi razvoj i prometna politika**. Također se, kao i na svakom dosadašnjem sastanku, razgovaralo o **stanju pristupnih pregovora** između EU i Hrvatske. Doneseno je niz zaključaka iz kojih izdvajamo neke:

- Članovi ZSO-a pozdravili su usvajanje Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske u 2009. Međutim, sa žaljenjem su ustanovili da proces uključivanja socijalnih partnera i ostalih organizacija civilnog društva tijekom procesa izrade nije bio široko proveden te se nadaju da će biti bolje organiziran tijekom izrade akcijskih planova i u provedbi ove Strategije.
- Sudionici su pozdravili osnivanje Savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša u Republici Hrvatskoj, ali su sa žaljenjem konstatirali da u članstvu nema predstavnika socijalnih partnera. Od hrvatskih su tijela zatražili veću financijsku i administrativnu podršku za rad tog Savjeta.
- Članovi ZSO-a su naveli da je potrebno poboljšati koordinaciju između ministarstava i ostalih administrativnih tijela u Hrvatskoj kako bi se Strategija održivog razvitka mogla učinkovito provoditi. Naglasili su da uspješna provedba strategije održivog razvoja, bilo to u EU ili u Hrvatskoj, zahtijeva mobiliziranje svih snaga i sposobnosti te sudjelovanje šire javnosti u donošenju odluka, uključivo i lokalnu razinu.
- Članovi ZSO-a održali su uvodne rasprave o izvještajima o prometnoj politici i utvrdili da je trenutna rasprava između EU i vlada, koja se vodi o Ugovoru o prometnoj zajednici

(Transport Community Treaty) od iznimne političke i gospodarske te socijalne važnosti, kako za regiju tako i za Hrvatsku.

- Budući da će Ugovor o prometnoj zajednici biti jedna od glavnih tema 3. Foruma civilnog društva Zapadnog Balkana, koji će se u lipnju 2010. godine održati u Bruxellesu, sudionici su odlučili ovu temu uvrstiti na dnevni red sljedećeg sastanka ZSO-a kako bi pripremili temeljita zajednička stajališta o trenutnoj političkoj situaciji.
- Sljedeći, 7. sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska održat će se u travnju 2010. u Bruxellesu.

➔ U radu Saborskog odbora za zdravstvo i socijalnu skrb sudjeluje Zorislav Bobuš, a u Odboru za zaštitu okoliša Toni Vidan.

➔ Na zamolbu Ureda za ljudska prava u veljači 2010., a na temelju elektroničkog glasovanja članova Savjeta, u Upravno vijeće Centra za ljudska prava imenovane su Suzana Kunac, kao predstavnica organizacija civilnoga društva za ravnopravnost spolova i Sandra Benčić, kao zagovornica ljudskih prava.

➔ Također u veljači 2010., u Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima, na prijedlog članova Savjeta, Ministarstvu pravosuđa predložene su: Đurđica Kolarec, Centar za žene žrtve rata, ujedno koordinatorica Mreže NVO-a Petra za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama i djecom; Milena Babić, Udruga žena Vukovar, (Udruga je članica Mreže Petra) te Nikoleta Poljak, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek.

3. Završne napomene

Donošenjem nove Odluke o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva na sjednici Vlade održanoj 21. studenoga 2009. (NN, 140/2009), stvoreni su neki od preduvjeta za efikasnije funkcioniranje Savjeta. S obzirom da svaki član ima i zamjenika s pravom glasa, izbjegli će se da se sjednice održavaju bez potrebnog broja članova za kvorum ili se odgađaju zbog nedovoljnog odaziva članova. Uvođenjem predstavnika dva nova područja djelovanja, športa i tehničke kulture, omogućit će se sudjelovanje u radu Savjeta, preko svojih predstavnika, velikom broju udruga koje su registrirane u ovim područjima. Novina je, također, uvođenje predstavnika zaklada, sindikata i udruga poslodavaca u Savjet, kao i predstavnika Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ureda za udruge te se broj članova Savjeta s dosadašnjih 23 povećao na 27.

Djelovanje radnih skupina Savjeta, u koje su bili uključeni i vanjski članovi, pokazao se kao efikasan te bi tu praksu trebalo nastaviti, a možda intenzivirati rad i proširiti formiranjem novih radnih skupina.

Provedba Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine se provodi uglavnom prema zadanim rokovima, ali trebat će razmotriti one mjere koje se ne provode prema zacrtanom kalendaru. S obzirom da teče četvrta godina provedbe, ne treba izgubiti iz vida da će uskoro biti potrebno donijeti novu strategiju na temelju dosadašnjeg iskustva u provedbi i uzimajući u obzir sve okolnosti u kojima civilno društvo djeluje sada, ali i u budućnosti.